

EMPERYALİZM VE ÜÇÜNCÜ GENEL BUNALIM DÖNEMİ

19. yy sonu ve 20. yy başı Rekabetçi Kapitalizm den, Tekelci Kapitalisme (Emperyalizme) geçiş dönemiidir. Tekelci kapitalizm, üretici güçlerin gelişmesi sonucu kapitalizmin eriştiği en yüksek ve en son aşamasıdır. Emperyalizm, kapitalizmin bütün temel özelliklerini devam ettirir. Üretim araları üzerindeki özel kap. mülliyet, ücretli işçilerin kapitalistler tarafından sömürüsü, bir arue insan zengin eden ve büyük kitlelerin yokluğunu artıran bir dağılm sekli, proletarya ile burjuava arasındaki gelişkiler, burjuva devleti vs. emperyalizm dörrinde de devam etmektedir. Bu bakımından kapitalizmin bütün ekonomik kanunları (anti-değer kanunu, kapitalist birlik kanunu, işçilerin mutlak ve nisbi yoksullAŞMASI kanunu, üretimde rekabet ve anarşi kanunu...) Emperyalizm döneminde de geçerlidir. Ancak bunlar, emperyalizm döneminde özel nitelikler kazanırlar.

Emperyalizmin temel ekonomik özellikleri sunlardır:

1° Üretimdeki ve sermayedeki yoğunlaşma, ekonomik hayatı kesin bir rol oynayan TEKELLER'i yaratır. Bazlarını iflasa sürükleyen bazılarını da zengin eden SERBEST REKABET, üretimin yüklere, binlerce işçi çalıştırın en büyük işletmelerde toplanması sonucunu verdi. Herhangi bir malın en büyük kısmının üretim ve sürüm imkanını ellerinde bulunduran kapitalistlerin aralarında anlaşmalarına ya da gruplaşmalarına tekel denir.

2° Banka ve sanayi sermayesinin içice firmesi ile MALİ SERMAYE ve MALİ OLIGARŞI oluşur. Önceli ödeme işlenelerinde basit birer aracı olan bankalar, kredi ve yaterum alanlarına girerler ve kudretli malî merkezler durumuna geçerler. Tekellerin ve malî sermayenin gelişmesi sonucunda büyük bankerlerle sanayiciler, ülke ekonomik ve politikasının tümüne hakim olan bir grup haline gelirler. İşte bu, bir arue finans krallının hakimiyet ve iktidarına MALİ OLIGARŞI denir.

3° Sermaye ihracı, emtia ihracına göre, çok özel bir önem kazanır. Rekabetçi kapitalizm döneminde, dış ticarette emtia (metaîlar) ihracı belli başlı ekonomik ilişkiye. Emperyalizm döneminde tekneller, özellikle az gelişmiş ülkelere, fakat imkan buldukları her ülkeye Bors (ikraze sermayesi) ve yaterum sermayesi ihrac ederek çok yüksek karlar elde ederler. Bu ikraze ve krediler ekonomik, politik ve askeri bir nitelik taşırlar.

4°- Uluslararası kapitalist tekeller, dünyaya paylaşmayan
yönlükler. Dış pazarları, hammadde kaynaklarını, sermaye
yatırım alanlarını ele geçirmek için girişilen mücadele, dünyasının
gesitli tekeller tarafından ekonomik baskından payอดilmesi sonucuna
doğurur. Örneğin I. emp. Savaş öncesi dünya petrol piyasası
Standart Oil ile Royal Dutch Shell arasında pay edilmiştir, elektrik
nik sanayi ise ABD ve Almanya tarafından tekelleştirilmiştir.
Almanya: AEG, ABD- General Elektrik

5°- En büyük kapitalist devletler arasında yerini toprakları
paylaşdırır. 1876'dan 1914'e kadar büyük kap. devletler, 25 mil-
yon km² tütüründe sömürgeyi (metropol topraklarının 1,5 katı) ele ge-
çirdiler. Toprakların en büyük kısmını İngiltere elde etti. 1876'da
hükmü sömürgeyi olmayan Almanya, ABD ve Japonya ile pek az olan
Fransa, bun dört devlet 1914'e doğru 14,4 milyon km²lik
sömürge toprağını ele geçirdiler.

Serbest Rekabet döneminde asıl kar hissi, sermayelerin
bir üretim kolundan bir başka üretim koluna serbestçe aktarıl-
masının şeklinde gerçekleştiriyordu. Birbiriyile rekabet eden işletmelerin
pekiçti. Bunun sonucu olarak da "ortalama bir kâr" oranı
olusmaktadır. Empresialım devrinde serbest rekabetin yerini te-
kellerin hakimiyeti aldı. Bu hakimiyet su yada bu üretim ko-
lunda, tekellerin "yüksek tekel kârı", sağlamalarına imkan
veren ekonomik koşulları yarattı.

Yüksek Tekel Kârı, tekellerin herhangi bir üretim ya da
depôsîm alanında kurdukları hakimiyet sayesinde, elde ettikleri
eseri-kârdır. Tekel fiyatı, üretim masraflarıyla yâilesi bir tekel
kârını kapsar.

"Tekel kârı, nın kaynakları nelerdir ?

a) Tekel kârı, diğer bütün kapitalist kârlar gibi, işçilerin
amansızca sömürülmeye elde edilen artı-değerdir. Empresialım
döneminde, bilimsel ve teknik ilerlemeler, emeğin yoğunleştirülmesi, işçi-
nin makine ritmine uyumak gorusunda bırakılmış yolundaki kullanılacağı
ıgin artı-değer kitlesi ve artı-değer orani artar. Tekel kârının özü
buds: İşçi, aldığı ücreti es sahipleri ve tâccârlara da verecek
burjuvazinin bu kesimi tarafından da sömürülür.

b) Yüksek Tekel kârının diğer bir kaynağı köylülüğün
sömürülmesidir. Tekeller, Sanayi ürünlerini tekel fiyatı uzerinden
satarak, karşılığında köylüden düşük fiyatla târem ürünler
satın alırlar. İşçiler ve emekçi köylüler, bir de burjuvazinin
devleti yoluyla vergi vb. yollarla sömürülürler. Bunlar burjuvazinin
cebine gidiyor.

c) Yüksek Tekel Kârinin en geniş alanlarından biri de Sömürge ve geni konaktırılmış ülkelerdir. Bu ülkelere akan istikraz (bare) sermeyesi ve üretici sermäge (yeterlik sermäge) tekellerin alabildigine zenginleşmesi sonucunu verir. Az gelişmiş ülkeler, tekeller için ucuz işgücü, ucuz hammedde deposu, yüksek teknoloji mal alicisi olurumadadır. Bu ülkelerin işçi sınıfları, tüm olarak emekçi yığınları çok yentü ve sif bir sömür altındadırlar. Bu ülkelere akan sermagenin bir kısmı, "askeri yardım", kâifi altında, bu ülkelere empêyalist metropolllerin ucuz asker deposu oluşturmadan ve silahlı satmadan, pazar alanı yaratmaya harcar.

d) Yüksek Tekel Kârları savaşlar ve ekonominin askerîleştirilmesi yoluya da sağlanır. Dayanılmaz bir çalışma disiplini uygulandığın için savaş sırasında işçilerin sömürülme derecesi artar. Vergiler ve mal fiyatları artar. Bütün bunlar kapitalistlere muazzam kârlar sağlar. Örneğin sadece İ. emp. euren savaş, boyunca ABD tekellerinin kârları 7 misli arth. insanların büyük acılara getirmen, milyonlarca insanın ölmesi, kötüüm kalması empêyalistler için mesele değildir onlar için harcanan barut, yakılan memi... önemlidir. Bu ne kadar olsa kârları da o kadar çok demektir. Barada, tekellerin devleti ele geçirmenin önemi ortaya çıkar. Devlet, tekellerin bir "alicisi" ve "öracisi", durumundan işlev yapar. Devlet, emekçi yığınlarından aldığı vergi vb. seylerle tekellerin silahlarını "alır" ya da başka ülkelere satırta "iracılık" eder.

Hic süphesiz empêyalizm tarihsel bir algıdır. Tarihsel demek, onun bir ~~sayı~~ başlangıcı bir sonu, bir geçmişi, bir geleceği var demektir. Empêyalizmin tarihteki yeri üç ayrı özellikle kendisini gösterir

1- Empêyalizm, Tekeli kapitalimdir. Tekellerin ekonomik ve politik hayatları hakimiyetleri, kapitalimin temel gelişkisini yani üretimin sosyal karakteri ile emek ürünlünü ele geçirmenin özel kapitalist sekli arasındaki geliştiği en yüksek noktasına varılır. Üretimin sosyalizasyonu ve gelişmenin yüksek bir seviyeye ulaşması, sosyalist toplumun kurulmasının gerekli maddi koşulları biraraya getirir. Tekeli kapitalizm, işçi sınıfı ve tüm olarak emekçiler üzerindeki ekonomik ve politik baskusun alabildigine artıktır döneme dir. Tekeli kapitalizm halkın ekonomik ve politik bakımından köleleştirilmesi, sömürgecilerin payedilmesine yol açan sermäge ibracı dönemidir. Empêyalizm toplumun gelişimini frenleyen gerici bir kuvvet haline gelmiştir.

2- İmperyalizm, asalak ve cürüyen kapitalizmdir:

Gereken kapitalistlerin büyük çaplıluğunun üretime iliskisi yoktur. Teknisyenlere işlerini görürler. Böylece faal mafusun önemli bir kısmı üretici olmayan konumda "asalak", bir şekilde yaratılır. Kapitalizmin asalak niteliği sermaye ihracının, militanın, savaş kışkırtıcılığının en plana girmesinde de kendini gösterir. Artan oknaklar, insanların toplayıcı mutluluğu için değil, tam tersine bir autre asalak kapitalistin büyük kırılganına kullanılır. Temel üretici gücü olan İNSAN'ların öldürülmesine kullanılır. Böylece insanların yaratıcı gücünün ortaya çıkmasını önlenir. I. emperyalist savaşta 10 milyon insan öldü, 20 milyon yaralandı, milyonlarca insan da hastalıktan, açlıkta kaldı. II. emp eren savaşında ise 50 milyon insan can verdi.

Tekellerin aşırı kırı hırsı daha üretici olan modern teknığın kapitalist işletmelerde uygulanmasını zorunlu kılar. Bu işin görünen yanıdır. Tekeller arası rekabet, yeni bulutların birbirinden uyuş süre gitlenmesine yol açar. Yeni bulutlar, üretici gücün gelişimini taşın değil, emekçilerin daha da sömürülmesine, savaşlara hazırlığa uygulanır. Savaşlarla en temel üretici gücü İNSAN'ın gelişimi yok edilirken ~~yoldaşlığı, gurbetçiliği, işitme~~ yaratılan ekonomik ve sosyal kurumlar ve imkanlar da yok edilecek buntanın yeniden yapılması gibi büyük zahmetlerde emperyalizm belanı insanlığa getirmektedir.

İste bir yandan teknığın gelişimini öte yandan frenleme si emperyalizmin bir özelliğidir. Emperyalizm asalkılığı nedeniyle sınıf mücadelelerini yaygınlaştırır, içi sınıfların mücadele gücünü pekiştirir. Ülkeler arasında ekonomik uyuşum ve dolayısıyla sigarı uyarıcı derinleştirir, güçlendirir. Artık emperyalizm, tarihen gerici olmuş kapitalizmdir o ieten ve dıstan kınılmaktadır, kendi kendini yiyip tilkitmektedir.

3- Emperyalizm, can çeken kapitalizmdir: Emperyalizm, kapitalist gelişmelerin son haddine varlığını ifade eder. Tekeller işçileri, tekel öncesi göre, çok daha amansızca sömürür ve ezer. Emperyalizmin, politik baskısı artıracak, sömürüyü son haddine vardırmayı proletarya ile burjuazi arası

arasındaki Sınıf mücadelerini büsbütün keskinleştirir.

Emperyalizm döneminde, pazarları, hammadde kaynaklarını, yatırım alanlarını ele geçirerek için tekeller (veya onların devletleri) arasındaki çıkar çatışmasının keskinleşir. Tekeller, rekabeti ortadan kaldırır görüşü doğru değildir. Tekeller rekabetten doğmuştur ve tekeller arası çatışma kaçınılmazdır.

Emperyalist tekeller ve onların devletleri sömürge ve bağımlı ülke-lerin korkunç sömürü ve baskı altına alırlar. Emperyalist sömürü ve baskı, sömürge ve bağımlı ülke halkın ulusal kurtuluş mücadelesini de kırıklar. Yani emperyalizm, dünya halkın kınından üzerine çekmiştir.

Emperyalizm döneminde artık sosyalist sistem ortaya çıkmış ekonomik ve politik bir güç olarak yerini almıştır. Bu, emperyalizmin geberen kapitalizm olduğunu gösteren tarihsel bir olaydır. Bu, emperyalizmin, kapitalizmin en son aşaması olduğunu gösterir. Emperyalizmi dünya üzerinde yokluya sürükleyen bir sistem mücadelei vardır artık.

İste, emperyalizmin "geberen kapitalizm", olduğunu gösteren ekonomik ve tarihsel etkenler, kısaca, bunlardır. Geçmişte emperyalizm üretici güçlerin (ürütim araçları + insan + Bilgi, tecrübe ve alışkanlıklar) gelişmesini önleyen, genel bir sistemdir. Bunun için yokolacaktır:

Yirminci yüzyıldan, 20 yıl arayla, iki büyük emperyalist eksenarası yesındı. Bu savaşlar, emperyalist metro pollerin dünyayı pay etmek yeniden pay etmek için sürdürdükleri politikanın çatışmasından çıktı ve finans-kapital kümeleri adına on milyonlarda dünya öncekisi birbirlerine kırıldılmıştır.

Tüyulin başında engelli emperyalist devletler İngiltere ve Almanya idi. Fransız, Amerikan ve Rus emperyalistleri de dünya sömürü arenasında söz sahibi olmak isteyordu. I. Emperyalist eksen savaşın da cephe; ittifak devletleri adını alan İngiltere-Fransa-ABD ile Almanya - onun masası Osmanlı İmp. - Rusya - İtalya tarafından oluşturuldu. Bu savaş İngiltere finans-kapitalinin önderlik ettiği Emp. kamp kazandı. Alman容.ının önderliğindeki kamp yenidüştü. İtalya cephe değiştirecek fazla zarara ve yenilgiye uğramadı. Rus容. ise diğer Emp. kümeye yenilmekle kalmadı 1917 ekiminde Rus işçi ve köylülerin Sovyet devrimini gerçekleştirdiler. Türkiye'de ise Merkezi feudal aristokrasi ve emperyalist saldırganlara karşı milli (ticaret) burjuazisinin önderlik ettiği kurtuluş savaşı zaferle bitti.

I. Emp. E. Savaşı sonunda sosyalist bir toplumun ortaya çıkışı yeni bir çağ müjdeleyici. Günkü bu olay, kapitalizmden sonyalizme geçişin, emperyalizmin son çöküşen kapitalizm olduguunu tarihe doğrulanmışydı. Yine bu olay, tek bir ülkeye sonyalizmin kurulabilesinin de tarihsel kanıtıydı. Sonyalizmin bir gerçek haline gelmesi, Erken-Sömürüleren dünya halklarında uyancı ve kurtuluş savaslarının gelişmesine hız verdi.

Savaşın ortesinde emperyalistler, Almanya ve İtalya'da fasizmi terzahladılar. Savaşın galibi İngiliz ve Fransız tekelli burjuvarası dünyadan tek sosyalist ülkesini yutmak için içten ve dıştan hazırlığa girdiler. Japon finans kapitali ise Doğu Asya ve Pasifik Üzerindeki ABD yayılmasını önlemek, buraları kendi kontrolüne almak için hızla militarize olmaya başladı. 1929 genel buhranı, kapitalist-emp. Kümelere arasında dünyadın yeniden paylaşılmamışının nedeni sebebi oldu. I. Savaştan pay almadan ve yenilgiyle çıkış Alman, İtalyan ve Japon finans-kapitalleri dünya sömürüsünden pay istemeğe başladılar. Bunkerin karşısında da İngiliz, Fransız ve ABD finans-kap. cephesi yerelugordu. Alman fasizmi silahlarını yahni Sovyetler'e çevirmekle kalmadı, İngiliz, Fransız ve ABD kümelerine de silah çekti. Dıysa bu emperyalist metropoller, Alman fasizminin Sovyetleri yoketmesine yardımcı olmayı, sonra onun basına sallanmaya düşlemişlerdi. Nitelikle Nazillerin Sovyetler'e saldırmamasına sevgili kalındılar, fakat çatışma eylem noktalara varındı ki Sovyetlerle işbirliği yapmak zorunda kaldılar. Naziler, ilk beşyuru Sovyet cephesinde aldılar ve gitgide düşüp yıldılar. II. genel savaştan canları veren 46 milyon emekciiden 22 milyonu, yani yaren, Sovyet yurttesiydi.

Nelçede ABD'nin Hiroşima ve Nagazaki'ye attığı iki atom bombası ile Pasifikte de Savaş bitti.

Savaş sonunda emperyalist sisteminde ABD emperyalizmi Savaştan en az zararla fakat en fazla olarak çıktıken, Çin ve Arnavutluk'un yanısına bir dizi Dalo Avrupa ülkesi de sosyalist sistem'e katıldı.

Emperyalizmin saldırganlığı, savaş kırkınlığı "an celimesinden", ileri gelmektedir. Savaş, emperyalist sömürü politikasının bir uzantısıdır. Yeni savaş, emperyalizmin tabiatında mevcuttur. Ama çıkardığı her savaş ergec, kaybeden ve kaybedecek olan emperyalizmdir. I. Emp. earen savaş çıktıları: Bu savaşın yaktılan arazilerden artık emperyalistlerin pay edemeyeceği bir dünya parçası, dünyadın ikinci sonyalist ülkesi çıktı. II. Emperyalist earen savaş çıktıları: Bu sefer "Sonyalizm" dünyesi topraklarının % 26'sını, dünya nüfusunun üçte birini kapsayan bir "dünya sistemi", oldu. Halkların bağımsızlık, demokrasi ve sonyalizm nice dekisi yaygınlaştı ve güçlendi.

Buna rağmen emperyalistler savastan vargcdeler mi? Asla. Hayır. Aksine emperyalistler için dünya hızla küçülüyor, emperyalizm varoluşduka ve dünya onlarca dareldeka savaşlar olsu ve olsacaktır.

Empyalistler için amacı sudur: Sosyalizmin yayılmasını önlemek, onu mümkün olduğun kadar küçük bir alana sıkıştmak, sonunda yeryüzünden silmek. Değişen koşullarla birlikte değişen şey, bu değişimlerin amasları varmak için, kullanılen yöntemler ve stratejilerdir.

Dünya'nın ilk sosyalist ~~ülkeler~~ devleti kuruluncu emperialistler

1) Devrine karşı olanlara para ve malzeme sağlayarak, topraklarını işgal ederek sosyalizmi yutmaya yönlendir. Bu çabası başarısızca,
2) SSCB'nin batı sınırlarına geniş yanaşma devletlerden bir kordon oluşturular. On yıl sonra da 3) Alman ve Japon askeri kuvvetlerini
dosyası Sovyetler Birliği'ne salmak siyasetine geçtiler. Bu Silah
da geri tepti. Hem böyle bir testi ki, sosyalist iltidar, Elbe'den
Pazifik'e kadar geniş bir alana yayıldı. Avrupa ve Asya'da kapitalizmin
geleneksel merkezleri ya yıkılmış ya da ekonomik gö-
kuştiden giz bela kaserak sendeletemeyecekti. Üstelik sömürge
ve yarı-sömürge ülkelerin oğlu, uzun zamandır yerlesmiş rejim-
leri ikinci defa gerçekten tehdit eden sosyalist kuvvetlerle kayna-
maktaydı. Açıktır, dünya kapitalizmi görülmemiş bir bıhran-
la karşı kalsuyordu.

Bu bıhranlı dönemde ABD öne çıyps kap-em.p. kampanyası
önderliğini üstine alır.

Ağır bir ekonomik bıhranı atlattmaya uğraşan İngilizler, 24
Şubat 1947 de Yunanistanda, devrineki bir genelğa hâkemine karşı
Ölüm katum savası veren fasist iltidala yardım etmeyeceklerini
bildirdiler. ABD nin buna ivedi cevabı Truman Doktrinini oldu.
Truman Doktrinini Yunanistan ve Türkiye üzerinde Amerikan
hâmilîsinin bir dayumusuydu ve genel olarak ABD'nin sosyalizme
karşı dünya polisi olduğunu yansıtıyordu. ~~bu da gec~~

ABD emperializminin öncülük ettiği siyasetin gerçekleşmesi
şyledi oldu:

① Kapitalist dünyasının geleneksel merkezlerinin engela eski
durumlara getirilmesi ve kuvvetlendirmesi; bunlara ABD egemen-
liğinde askeri ittifaklara soluklması: Bu amaslarla, Truman doktri-
nidan üç ay sonra, 1947 Haziranında, bildirilen Marshall
Planı yoluyla ve 1949 Nisanında imzalanan NATO yoluyla
verildi. Batı Avrupada ve Japonya'da kapitalizmin yeniden
canlandırılması için temel koşullar hazırlanılcından daha uy-
gunlular. Sabit sermaye ve eğitilmis insan gücü hazırları, gerekli
sayıda.

(2) Sosyalist bloğun çevresini kapatan bir askeri paktlar ve ülkelər aq~~ış~~ örlmesi. Bu iş NATO ile başladı ve sürdü. Şimdi bu aq~~ış~~ içinde, SEATO (Güney-Dogu Asya Antlaşması Örgütü) CENTO (Önceki Bağdat Paktı, sonra Merkez Antlaşması Örgütü) ve iki tərəfə malar ya da «kəsişik yardım» anlaşmaları da vardır: İspanya, Türkiye, Pakistan, Filipinler, Forman, Japoniya və... 1959'a kədər ABDnin 31 ülkedə 275 iş şebekəsi ve Amerikalıların yerləştiyi əraziyada işlədikləri məhəllələr də sayılısa 1400 den fazla qəbələ vissə vardi. Binalarda yaxşılkı bir milyon da ABD askeri vardı.

(3) Silahlanma ve nükleer gücün artırılması: Bu, ABD imperyalizminin dünya quruculuğu pakt ve anlaşmalar skeletine etkisi sınır vermək üçün, Sosyalizmi yoketmə yoluna yönəlmənin doğal bir sonucudur.

İmparalizmin bu politikası, Sovyet Saldırıcılığı ya da "Sosyalizm afeti" propagandasına üzərinə kurulmuştur. Gensekt, en keskin Sovyet aleyhitarları, Sovyet Sigaretinin saldırganlığını inceleyən inşaatçılar. 1963 de Walter Lippmann ^(ABD li inşaatçı) söyle yazar:

« Bir savaş çıkarmak için el altından galyan, keşkutçuluk eden bir takım kimseler var, ülkenin sərvətindən kərli cələbacığını zafer kazanacağına sanıqlar... Savaş baykaylılığı yapan bu kimseler, bizi ne yaparsak yapalım Rusların sərənə yanasmağımı sanıqlar. » ~~İmparalistler sərənə etkismək istərlər keşkutçuluk edərlər, cümlə "sərvətindən "kər", ki cələbacık həddi. Güntə sərənə, sonuz adətən gərkələn ölen, sakittənən insanları kənlərə ^{ile salınır,} ^{gələcək} ^{gələcək} mükemməl bir "kər", cələndir, imparalistler isin. Dəniz Avrupa da Sosyalizmi yoxmak isin nükleer ultimatomluq verilməsini isteyən binin fırıldarı söylədir: « Komünizm; bərəsta kuvvetlənir, bərə, ister, bərətə zafer kazanır. »~~

~~Bərətə binin imparalist saldırganlığı kisa, lakin çox qazit kamtlayan sözlerdir. İmparalist saldırganlığı bizzat təhlükələr, cümlə~~

Hic şüpheniz ki bugün, sosyalist ülkelerde askeri bakanlardan kuvvetlenme ve nükleer gücünü artırma ebatında olurlar. Ancak bunun da nedeni emperyalizmdir. Emperyalimin saldırganlık ve savaş kişkcılığı, onun tabiatından gelen bu özelliği, sosyalist ve barışçı insanlığı da savunma masraflarına zorlamaktadır. Emperyalistlerin çıraklarını korumak demek, yalnız metro pollerde, yalnız sömürge ve bağımlı ülkelerde değil, her yerde sosyalizmle savaşmasa demektir. Çünkü Sosyalizm bir yerdeki başarıyla her yerde kuvvet kazanır. Emperyalistler bunu gördükleri, bildikleri için kendi saldırganlıklarını kamufla etmek üzere, daha Sovyetler Birliği kurulur kurulmaz, "Sovyet saldırganlığı", yaygaraları koparmaya başlamışlardır. Savaş dönemindeki disiplinle yarattılan sönüru olanakları ve kırat savasın kendisi, emperyalistler için muazzam kır alanlarıdır. Sosyalist dünya bu saldırganlığa karşı savunma durumundadır. Geçen iki büyük dünya savaşı ve olmuş ya da olan bölgesel savaşlar, emperyalistlerin saldırganlığını göstermeye yetерlidir.

Doğu Avrupada Sosyalizmi yokmak için nükleer ultimatomlar verilmesini isteyen Fortune dergisi - eski editörü W. S. Schlemm - sunu söyler: « Komünizm; barışta kuvvetlenir, barış ister, barışta zafer kazanır. » Emperyalistlerin barışa neden düşman olduğunu bu görüş de çok açık olarak anlatmaktadır.

Emperyalism, bir arue, tekel ve tööstün okuyacı yeri den paryas- mak için yarışıkları, dünya halklarını amansızca sönürp yoksa- biraktığı, dünya halklarının nefret ve isyanını üzerine çektiğe, bunalımdan bunalıma batarak savaşların yegane sürdürücü ve barışın düşmanı olduğu için, insanların toprakun gelişmesi ve mutlu- lugunu frenlediği için geberen kapitalizmdir. Fma, bu kapitalizmin kendiliğinden yokolacağı demek değildir. Son çözümende tarihi yapan inançlardır ve kapitalizmin ölüşünü gerçekleştirecek olan da dünya işi ve emekçilerinin tarihsel mücadeledir. Emperyalizmin can cekisen kapitalizm olması, bu mücadelenin kesin ve mutlak zaferle sona ereceği anlamındadır.

Emperyalizmin önemli dayanaklarını hatırlarsak, emperya- lisme karşı dünya öleisündeki mücadelenin somut temellerini daha açık görebiliriz. Emperyalizmin dayanakları onun niteliğinden ileri gelir ve söylece sorulana bilir:

a) Az gelişmiş ülkelere TİCARET: Emperyalistler, az gelişmiş ülkelere ucuz ham madde dönerini alarak, pahali sanayi ürünlerini bu ülkelere satarlar. Böylelikle hem muazzam tekel kârları varurlar, hem de hizir pazar gle geçirmezler. Az gelişmiş ülkelere hükümet, belediye vb. gibi organlarına borç para vermek de sermaye ihracının bilinen bir uygulamasıdır. Emperyalistlerin bu yolla olan soygununu dile getirmek üzere, emperyalist devlete "TEFECİ DEVLET", (L) de denir. Bu durum, az gelişmiş ülkelere "gelismesini frenler.

b) Az gelişmiş ülkelere ve imkan bulduğu her ülkeye YATIRIM'lar yapmak. Emperyalistler böylelikle eskı ucuz işgili elde ederler ve hammadde temin etmedeki ucuzluk ve kolaylığıla, çok yüksek oranda artı-değerler ve tâth kârlar varurlar.

Ticari ve yatırım üstünlüğüyle emperyalist devletler, bu ülkelere ekonomilerine kendilerine bağımlı kılırlar. Bu ülkeleredeki kapitalist örgütlenme de, istenilen, tekeli niteliklere bürünürler. Bu muazzam sömürü ortamını yaratmak için işçi sınıfı ve tüm emekçi halk üzerinde baskı kurulmasını sağlarlar.

c) Ekonomik egemenlik ve sömürüyü pekiştirmek üzere siyasi, askeri, teknolojik ve ideolojik EGEMENLİK KARMAK. Bu egemenlik emperyalizmin ekonomik istilasının bir gereği ve sonucudur. Emperyalistler ekonomik ve teknolojik üstünlükten yararlanarak, az gelişmiş ülkelere siyasi ve askeri gücünü kendi ekşenleri etrafında tutarlar. Sosyalizme ve ulusal kurtuluşa karşı yoğun bir propaganda yürütürler ve halkın susturulmaya çalışır. "Askeri yardım" alan alan ülkelere durumunu, Kolombiyalı-emperyalist usagi-devlet adamı Eduardo Santos söyle ifade ediyor: « Birin yaptığımız, uluslararası alanda hiçbir önemi olmayan, ama bir ülkenin iç hayatında erici bir kuvvet olan ordular kurmaktır. Her ülke kendi ordusunun işgali altındadır. »

Emperyalist metropollerle az gelişmiş ülkelere arasındaki bu ilişkiler az gelişmiş ülkelere sömürge ve yarı-bağımlı ülkelere haline getirir. Emperyalistler, bu ülkeleri hem pazar, hem de genel olarak sosyalizme karşı askeri ve siyasi bir güç olarak kullanırlar.

d) Emperyalistlerin, az gelişmiş ülkeleri ya da dünya emekçilerini soygun ve baskı altında inletmesi, gasbetikleri muazzam artı-değerler, kendi metropollerinde önemli bir dayanak ortaya çıkarmasını sağlar. Emperyalistler, az gelişmiş ülkelere halklarından gasbetikleri artı-değerin bir kısmını, kendi metropollerindeki işçi sınıflarına aktararak

Sınıf mücadelesinin keskinleşmesini belli bir süre önlerler. Otomobilli bırdolaklı İşçi reklamları bunun basit örneğidir. Bu olgu, gelişmiş kap.-emp. ülkelerde İşçi Sınıfinin büyük ölçüde İşçi aristokrasisinin denetiminde uzun süre gerçek siyaseti örgütlenme ve mücadeleden irak tutulmasının da nedenidir.

Empiryalizmin hali hazır dayanakları kısaca bunlardır. [Birçok az gelişmiş ülkeye de Empiryalizmin ortağı burjuazisinin İşçi sınıfı ve halkın içindenki korkus, terör, sosyalist ülkelerdeki dayanıklık da süperior emp. min dayanaklarındır. Ancak bunlar yukarıda saydıklarımızın ya kapsamına girebilecek çok tali dayanak niteliğindedir.]

Teknolojik çalışmaların önemli bir kısmı ASKERİ araçların, silahların geliştirilmesiyle ilgilidir. Dünya üzerindeki tüm ülkelerin asker beslemeğini, "askeri harcama," veya "savunma," masrafları adı altında toplamı muazzam rakamlar ifade eden bir para ve üretimin sarfedildiğini görüyoruz. Niçin yapılıyor bu sarfıflar?

Devletin, ~~ıstı~~ insanlığın tanığı ilk sınıfı toplum olan Köleci toplumda doğduğunu, sınıfı toplumlardan egemen sınıf veya sınıfların bilincin mevcut olduğunu biliyoruz. En önemli silahlı güç olan ORDU ve POLIS de Devletin unsurlarıdır ve sınıflar gereğinin ürünüdürler. Genel bir gerek olarak sömürünün varlığından bir toplumda silahlı güçler, sömurenlerin hizmetindedir. Sosyalist bir devlette ordu; ikti yenilen ve fakat eskije orantılı on kat daha fazla kitle sömürüyü ele almak isteyen burjuavarlığı ve diğer sömürüçülere, dosta ise sosyalizmi ve sosyalist devleti eklendi gereği. Yemek için her türlü provokasyona girisbilen emperyalist burjuavarlığı karşı "halkın tahakküm gücü"ndür. Kap.-emp. devlette ~~ıstı~~ silahlı güçler ise genel olarak burjuazinin, sömürünün devamını temine ve garantiye yarayan bir tahakküm güçündür.

Aşkeri harcamaların ve savaşın sebebi olan emperyalizmin bu nitelikine daha yakından bakalım:

a) Empiryalizm, sosyalist ülkeleri, barışçı insanlığı yoketmek, az gelişmiş ülkeler içindeki egemenlik ve sömürün sununu devam ettirmek, pereçlemek için askeri güçlerini sürekli geliştirmek zorundadır. Sosyalist ülkelerin varlığı en başta emperyalizmin ~~yapıldığı~~ dünyasını daraltmıştır. Sosyalizm'in hayatı geçişi insanların ulyanısına hız katmış anti-emperyalist, barışçı mücadeleler felismeye başlamıştır. İşte sosyalist ülkeleri ve barışçı mücadeleleri bunun için yoketmek ister emperyalizm. Daralan dünyada az gelişmiş ülkelerde daha da çullanır emperyalizm için mesele ölüm-kalm meselesi ne doğru gitmektedir. Her kurtuluş emperyalizm için anılmaz bir yaratır. İşte bunun için askeri güçler beslemek zorundadır emp.

b) Emperyalistler, ileride girecekleri dünya bıhranında yanı muhit-
mel bir yeniden paylaşım kavramında "birbirlerine karşı gitmek olabil-
mek için militarist güçe dayanmak zorundadırlar. Emperyalizm'i
dünyayı yeniden paylaşmak isteyen töst ve tekellerin amansız mücadelesi,
zincirleme bıhranlar döneminin can cekisen kapitalizmi diye de
tanımlayabiliriz. Emperyalizmin temeli de şüphesiz kapitalist sömürge
örunü bulur. Tekeller, dünya emekçilerinin insafsız sömürüsüyle vəndur-
lar. Kendi analarında en hafifinden en doruğa dek uzanan çırak
çatışması, sömürünün payedilmesi için kavgası, objektif bir gereklilikdir.
İste tekeller, birbirlerine karşı üstün olabilmek için, güclü olanın
en çok sömürüğünü alarak bildikleri için silahlana ma yansına
firmek, silahlı güçlerini geliştirmek zorunda dertler.

c) Emperyalistlerin yakında sayılan nedenlerden dolayı "silahlı
güçleri geliştirmek zorunda", olmasının emperyalistler için bir anlayış
sanmamalıdır. Aksine savaş sanayi ve militarizm emperyalist
metropoller için astronotik kır sağlayan alanlardır. Düşünelim
ki dünyadaki bütün ülkeler su ya da bu nedenle silahlanmak
durumunda ve çabasundadır. Yani savaş sanayi her seyden önce "alışan
dünya", olan garantili bir üretimdir. Kendi teknolojilerinin üstünlük-
inden yararlanan emperyalist metropoller özellikle elbette kolaylıklar istedigi flattan silahlanıracaktır. Bunda her-
yönden çırak da vardır. Meselenin bir başka ^{can alıcı} yönü de sudur:
Savaş genel olarak emperyalist metropollerin çırakına olduğu
için emperyalistler savaş kundaklığını yaparlar. Atılan her mermi,
her bomba, yakılan her yakıt, emperyalistler için yeniden üretim
Yani yeniden büyük ~~kazançlar~~ demektir. Emperyalistler için filanca
yonda binlerce insanın ölmesi değil, daha çok barutun, yakutun, vs'nin
harcanması önemlidir. Savaş sonucunda savaşlık harcamalarından ve
zeptettiği yerdə edeceğii kırarların önemlidir. İste bunun için
savaş, emperyalizmin, sömürünün özelliğidir. İste bunun için
insanlık emperyalizmi, sömürü dünyasını yokederken belli ve mutluluğu
kavurabilir, ancak.

Emperyalizmin can cekisen kapitalizm olmasının tarihsel
akış içinde de derin bir nedeni vardır. Bu demektir ki, emperya-
lim üretici güçlerin gelişmesini engellemeye yönelik kapitalist
ılıktılardır. Atom bombalarının, nükleer füllerin, Ay'ı Mars'a yoklayan
uzay araçlarının, elektronik beyinlerin, kısaca günümüz teknolojik
~~ve~~ gücün varlığını haterlayınca yukarıdaki düşünceler yanlış
fibisi felidir. Oysa meselenin göründen yani öyle olsa bile temeli

birte öyle degildir. Söyle hatalayverelim: Dünya'da bütün ülkeler asker besliyor, her ülke milli gelinin büyük kısmını askeri harcamalara ayırmak. Sosyalist ülkeler de buna dahildir. Dünya üzerindeki toplam askeri harcamalar bir tasarrufsal kafamızda. Buca askeri masraflar neden yapılıyor, buca iman neden silah altında tutuluyor? Sorunun cevabı gayet açık. Emperyalizm varolduğu için, yani sömürü ve savaş varolduğu için. Demek emperyalizm, milyartarca lirayı bulan bu para ve üretimin, üretici güçlerin gelişimi, yani insanların ihtiyaçlarının aramı tammin edilmesine harcanmanın önlemeğtedir. Silahlı güçlerde tutulan ve dünya üzerinde yüz milyonları aşan insanların da üretim dışında, asalak ve insanların çırakları dışında kullanılmaması da genişçe düşünün. O zaman sırf askeri alanda emperyalizmin ne kadar büyük israfı yolaştığını ve insanların kendi çırakları adına savaşlara itmekten ~~ve~~ çekinmediğini ve yoklukta içinde süründürdüğünü daha iyi anlayız. Tekellerin ekonomiler ve halklar üzerinde kullanarak, dünya nüfusunu gasbedip ellerinde topladıklarını, insanların gelişmesini önlediklerini, bir değil bir kez ülkeye tamamıyla satmakla birek servetlere sahib olan kimseların bulunduğunu, birbirleriyle rekabet nedeniyle bilimsel verileri birbirlerinden gizlediklerini ve bulusların salt kendi çırakları doğrultusunda kullanıldığını da ~~ve~~ ise katarsak, emperyalizmin, üretici güçlerin gelişmesine engel teşkil ettiğini, ~~dünya toplumu yokluğunu~~ ~~bu~~ bu nedenle "kapitalimin en son aşaması" olduğunu iyice kavrarız.

Günümüzde emperyalizm III. genel buhran dövreri içinde bulunuyor. Bu buhranın derinleşmeye doğru gitmesinin ilk işaretleri ufukta belirmeye başladı. [Bu konuda, öncelikle emperyalist sistemdeki gelişmeler ve Orta-Doğu'nun önemi üzerinde durulacaktır. Sosyalist sistemdeki çatlamalar ve sosyalist ülkelerin ekonomi politikası ayrı bir yarlı konusudur.]

Bugün dünya sömürü arenasında finans-kapital grupları üç büyük kümeye dönüştürdürü.

1- AET finans-kapital kümesi (İngiltere, Fransa ve Almanya bes çekiyor)

2- ABD emperyalizmi

3- Japon emperyalizmi.

Dünya topraklarının %26'sına sahip, dünya nüfusunun da $\frac{1}{3}$ ini barındiren sosyalist sistem ise 14 ülkeyden oluşmaktadır.

İ. emp. euren Savaşı içinden sosyalizmin bir "sistem" olarak ortaya çıkması, Ulusal kurtuluş hareketlerinin daha da ~~biretikli~~ bir hal alması, emperialist sistemin, en güclü emperialist ülke olan ABD etrafında belli bir ~~ittifak~~ süre ittifaka firmesinin tarihsel nedenleri oldu. ABD emperializminin askeri ve politik etkinliğinde kurulan NATO bu şeridin sonutlaşmasıdır. Sahtekâr burjuva tarihçileri ve kalemleri NATO'nun VARŞOVA PAKTİ'na karşı kurduğuunu söyleter. Oysa NATO, 1949'da Varşova Pakti ise 1953 de kurulmuştur.

Kapitalist ekonominin semürüye dayanan adaletsizliği, ve eşitliği engelleyleme niteliği yalnız içsel veya bölgesel değil, ülkeler arasıdır da. Yani kapitalist ülkeler "es olmayan gelişme", püsteriler. Kapitalizmin örneğine ilişkin ekonomik bir yasa da bu. Bu yasa, şüphesiz İİ. emperialist E. Savaşı sonunda da kap-emp sistemde işleyecekti, işledi de. Savaş sonunda dünya emperializminin başcavaslığını ele geçen ABD finans-kapitali bu niteliği şerfi salt kendi ekonomi politikasını değil, tüm kap-emp. sistemin ekonomi politikasını örme görevini de üstlendi. Bu avantajla az gelişmiş ülkelere hakimiyetini pekiştirmek, örneğin Japonya gibi Asyada hem az gelişmiş ülkelere ~~de~~ hem de Sovyetler ve Çin'e karşı etkili olabilecek ~~bir~~ bir ülke burjuazisini, Almanya gibi yine yalnız Avrupa ya değil yine Sovyetlere karşı kullanılabilecek bir ülkeyi ve benzer el atabildiği tüm ülkeleri ekonomik ve siyasi planla desteklemeye başladı. Şüphesiz desteklenen o ülkelereki burjuazisi ve onun devleti idi. ABD finans-kapitali yalnız az gelişmiş ülkelere değil, Avrupa ve Asyadaki ~~metropol burju~~ ~~metropol~~ ülkelere de aktı. Almanya ve Japonya genel emperialist ekonomi politika içinde "önem haiz" iki emperialist ülkesidir.

Sosyalist ülkelerin sanayi ünvanlarında yıllık ortalama artış hızı 1951-1971 arasında %10,5'a ulaşırken, kapitalist dünyada bu hız $\%5,5$ dur. 1950-71 arasında sosyalist ülkelerin sanayi hacmi $\%7,8$ artış göstermiş gelişmiş kap. ülkelerde ise bu oran $\%2,8$ de takip edilmiştir. (4.O. 25.6. 1973)

1955'ten itibaren hızla bir gelişme gösteren Japon burjuazisi, bu gün kendi gelişimine etken olan ABD finans-kapitali ile dünya piyasasında rekabete girmiştir. 1956 da 6 ülkeye ait Avrupa finans-kap. grubu "Ortak Pazar",ⁱ kurdu. Daha sonra İngiliz tekeli burjuazisinin de girmesiyle Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) adını alan Avrupa finans-kapital kümeleri de bu gün emperyalist sömürül arenasunda yerini aldı. Bu ekonomik gelişim, genel olarak II. Savaşın ertesinde ~~Amerika~~ ABD finans-kapital çetesinin önderliğindeki ittifakında dağılmaya başlamına neden olur.

AET finans-kapital kümelerinin ABD finans-kapitali ile çıkar mücadeleşine girecek kadar güçlenmesi hangi sebeplere bağlıdır? Birinci, Avrupa ve İngiliz tekeli burjuvarılarının AET içinde çıkar ittifakına girmeleri buralara, ittifak içinde ve dünya pazarlarında ekonomik ve siyaset avantajları sağlamıştır. Bu olsa, kapitalizmin es olmayan gelişmesine, kendi lehine AET finans-kap. kümelerinin katkıdır. İkinci özellikle 1958'den itibaren ABD sermayeri Avrupa'ya akmaya başlamıştır. II. Emp. Erken Savaşından sonra ABD emperyalizminin uğurladığı "Sıcuk Savaş" stratejisi genel olarak kap-emp sisteme sınıf mücadeleşinin korkuna bir tehdit altında tutulmasına ve bu ilkelede artı-değer sömürüsünün "huzur ve hürriyet" içinde, artılmaması, yani sermaye birikimini artırmak bir rol oynamıştır. Bugün de Avrupa sanayilerinde Avrupa finans-kapital gruplarıyla ortaklık kurulan ABD finans-kap. grupları hala etkin durumdadır. Ne var ki bu çok uluslu şirketler için milliyet önemli değildir ve finans-kapitalin varlığı sömürünün varlığı her yerdir. Üçüncü olarak, Afrika ve Güney Avrupa'dan gelen ucuz emek maliyetin düşmesine ve kâr oranının yükselmesine yol açmıştır. Bu da AET içindeki finans-kapital gruplarının güçlenmesini sağlamıştır. Dördüncü bir neden de, emp. sisteminde bulunduğu III. genel bunalım döneminde bunalının, ~~sermaye bağımlılığı~~ ABD finans-kapital ~~grubunun~~ çetesinin çetesinin sıklıklarını en etkili şekilde sarsması, AET içindeki finans-kap. kümelerinin nisbi gücünü ortaya çıkarmış, dünya pazarlarında da önemi artmaya başlamıştır.

AET'in bağımsız bir askeri güç aynı zamanda bağımsız bir Avrupa savaş sanayini de gerçekleştirmek demektir. ABD'ye karşı ekonomik ağırlık elde eden AET, siyasi ve askeri ağırlığı da elbet stratejik bir sorun olarak ele alacaktır. Bunun ilk örneğini AET içindeki Fransız teknoloji burjuazisi vermiş, bu ülke NATO'nun askeri kanadından ayrılarak kendi nükleer gücüne gelişmeye yönelmiştir. 1970'lerde artık hem ABD finans-kapitali, hem de AET içindeki finans-kap. grupları örneğin NATO'nun dışarıdan düzenlenmesinden söz ediyorlar.

ABD emperyalizminin usta diplomatı Kissinger, 1973 nişanında "Yeni Nato" görüşünü ortaya atarken başlıca üç neden gösteriyordu:

— ABD ile sosyalist ülkeler ve özellikle Sovyetler arasındaki nükleer (silah) dengesinin ABD aleyhine bozulmaya başlaması

— Avrupadaki ABD varlığından dolayı ABD ödemeler dengesinde açık verilmesi (1972 de 6 milyar dolar). Avrupa'da hala 300 bin ABD askeri vardır ve bunun 200 binini Almanya'da ıstırılmıştır.

— AET'in izlediği ekonomi politikasının ABD çıkarlarını sarsacak yönde gelişmesi.

Bunlar, aynı zamanda, henüz iiddi boyutlarında derinleşmemiş bile olsa eterinleme istidatı gösteren ABD, AET finans-kap. gruplarının arasındaki çelişmenin ABD emp. ağızından itiraftıdır. Emperyalist sistemindeki bunalım dolarla başlayan para krizi, ABD emperyalizminin Vietnam'dan resmen yenilgiyle geri çekilmesi, Orta-Dogu krizi, ile daha belirsizleşmeye başlamıştır. Dünya bireylereen uyancı ile bunalımdan en çok etkilenen ABD finans-kapitali emperyalist saldırganlığının yükünü AET finans-kap. grupları ve Japonya ile paylaşmak da durumundadır.

Öte yandan İrlanda, İsviçre ve Avusturya, AET ile yakın ekonomik işbirliğine girdiler. Bunlar Nato'ya dahil degildirler. Yani AET finans-kapital kümlesi için de yeni sonullara yönelik bir askeri ve siyasi ittifak pratik gereklilik halini almıştır.

AET' nin üzerinde durulması gereken bir politikası da İspanya, Portekiz, Yunanistan gibi ~~AET~~ ABD emperyalizminin direkt rol aldığı fasist iktidarlarla karşı parlamentelerini savunması, sosyalist ülkelerin yanısına "silahlanma", taraflısı görünmesidir. Bunun nedenleri sunlardır:

Genellikle AET de ittifaka giren finans kapital kümelerinin (ve Japon finans kapitalinin) silahlanma düzeyi ABD' ye göre düşüktür. Bu onların Amerika karşısındaki bir zaafıdır. Bu zaaf, politika da onların ABD ye göre "İlumlu" ligine sebep olmaktadır.

Özellikle II. emperyalist savaş'ın en büyük acılarını Sovyetlerden sonra Avrupa ülkeleri ve Japonya yapmıştır. Savaşın halklar üzerindeki yıkımı henüz silinip gitmemiştir. Bu da ~~AET~~ AET ülkelerinin fasist ülkelerle karşı temkininde etkili olan bir faktördür.

Avrupa, sosyalist dünya görüşünün bestği ve yüzeelli yilick büyük bir içi sınıfı mücadeleinin yatağıdır. Bu halklarda işçilerin mücadeleyle demokrasi anlayışı ve barışçıl mücadeleler subjectif faktör olarak etkisini göstermektedir.

AET' nin, siyaset alanında şimdilik ABD' ye göre "demokrat", görünmesinin nedeni bunlardır. Yani AET' nin asıl politik tavırına damgasını vuran onların fasisme karşı olmaları değil - ki asla olamaz - ABD tekelleriyle olan rekabetin siyaset yansımasıdır. Çünkü böylelikle AET finans-kap kümeleri, ABD tekellerinin kontrolündeki pozurları celbetmek ya da ABD politikasına karşı politik üstünlik kurmak avantajını ele geçirilmekte dir. İşte AET' nin politik tavırının asıl nedeni bundan ve ABD karşısındaki düşük silah gücünden ileri gelmektedir.

~~Yolosa AET finans-kapitalının bu postunu başarısızlığını~~
~~görünüşüne batırıp ABD emperyalizmine ferçılık edilece~~
~~şınamak, ya da "AET'yi enveni ser", söyle göstermeye~~
~~AET' nin emperyalistliğini değil, etmadiğini söyle~~

AET, fasist cuntalara ABD'nin etkisi olduğu için, kendisinin etkisi etmediğinin karşıdır. AET içinde yer alan fasisme asla karşı değildir. 1972 de Yunanistan'ın AET'ye ihracatı Türkiye'nden % 27, İspanya'ya ise % 30 oranında fazla- den, Portekiz'in AET'ye ihracatı ise, 1972 de, öneki yılın göre % 14 artmış- tir.

Tekelci burjuvarı fasisizme karşı olamaz. Çünkü onun regimeidir AET ise Tekelci burjuvaların ekonomik ve siyaset öngörüdür. Emperyalizmin "ehven-işer," yoktur.

Emperyalist devletler arasında gittikçe gelişen çatışmalere bakıp "artık III. genel savaşla bir kırkıncı yıldız yok edeceklər," demek önemli bir yanılıqlıdır ve zararlıdır. Çünkü teknolojinin bu kadar gelişimler göstərdiği çağımızda, girişilecek topyekün bir harp galibi de mağlubu da ~~marşbəhəm~~ təlafisi imkansız kayiplara uğratacaktır. Çünkü nükleer gibi emperyalist devletlerde dağıldığı gibi sosyalist ülkelerde de vardır. Bu durum emperyalistlerarası bir aksar dərəcəne de doğal olurak yolaçmaktadır. Emperyalizmin savaş kundaklılığı ve saldırganlığı yanında meseleye sosyalist ülkeler açısından bakılırsa, emperyalizme karşı aynı fizete silahla çıkmaktan bəskər şəxslər cəre yoktur. Yani emperyalistlerarası çəliskinin ~~p~~ savaş yoluya çözümü bölgəsel partlamalarda yüksəlacaktır. Süphəsiz teknoloji veya nükleer gibi insan in eseridir ve tarihi yapan da insanlar (halklar)dır. Acaba söylenenlerle "artık insanlık teknolojinin esiri oldu, ya da "artık genel savaş olmas, emperyalizm ölməz," demek mi istiyoruz? Hayer. Emperyalistlerası genel çatışma keçindən mardır ve sosyalist ülkeler ve düşyən halkları bu savaşın içinde olacaqtır. Bütün kayiplara, aclarına rəğmen Sosyalizm kazanacak, emperyalizm yenilecektir. Ancak bu hərni o kader yaxın depildir. ~~Dərin illeri~~ Emperyalistlerin devəm ettiçikleri bölgəsel çatışmalar daha da önem kazanacaqtır, Genel savaşın çok yaxın olduğunu tezi, praktik mücadəleleri ve bölgəsel kurtuluşları "etleme" tezidir de. Dikkat çekmek istedigimiz noktalar bunlardır:

← [23 Nisan 1962 taraklı New York Times gazetesinde sunları okuyoruz: « Bugün Washington, gerekliyində sınırlı savaşlar işin hazırlıkları daha çok önemlidir... Washington'un şimdiki araştırmalarının merkezi, topdan savaştan çok, sınırlı savaş durumlarıdır... Yöneticiler, ayrı ayrı cephelerde Güney Vietnam'daki çatışmalar gibi sınırlı savaşlara katılmamız olağanı pənəyirlər...»]